

Sveučilište u Zagrebu

HRVATSKI STUDIJI

FILIP KATANIĆ

**AUSTROUGARSKI GENERAL
MAKSIMILIJAN ČIČERIĆ I PRVI
SVJETSKI RAT**

DOKTORSKI RAD

Mentor:

dr. sc. Vlatka Dugački

Zagreb, 2025.

Sažetak

U doktorskoj se disertaciji obrađuje uloga i djelovanje austrougarskog generala hrvatskog porijekla Maksimilijana Čičerića u Prvom svjetskom ratu. Posebna se pozornost usmjerila na njegovo djelovanje prije Prvog svjetskog rata. To je utjecalo na njegov položaj i vojnu službu tijekom Prvog svjetskog rata. Iz ovoga je razloga, Čičerić bio u posebnom položaju, kako osobno, tako i u zapovjednoj strukturi austrougarske vojske, jer se svojim djelovanjem razlikovao od mnogih drugih kolega, visokih austrougarskih časnika. Njegov pristup vojničkom umijeću je bio specifičan. Svojim vojnim studijama *Die Schlacht* i *Unser neues feldgeschütz*, objavljenih prije Prvog svjetskog rata, dao je važan doprinos proučavanju vojne doktrine i promjene načina ratovanja u prvoj polovici 20. st. Tijekom Prvog svjetskog rata je obavljao važne vojne dužnosti na visokim položajima, što je središnja tema ove disertacije. Cilj je ove disertacije bio prikazati djelovanje Maksimilijana Čičerića kao pojedinca koji je u strogo ustrojenoj vojnoj hijerarhiji Austro-Ugarske Monarhije nastojao svojim djelovanjem unaprijediti borbenu spremu austrougarske vojske. Na znanstvenoj osnovi se historijskom metodom, metodom analize i sinteze, komparativnom metodom i metodom teleološke interpretacije, nastojalo prikazati kako su pojedine vojne operacije austrougarske vojske u Prvom svjetskom ratu tekle prema izvorima iz Čičerićeve ostavštine, koji su po njemu bili uzroci takvog tijeka i posljedice njihovog ishoda, te naposljetku kakvu je točno on ulogu u njima odigrao. Rezultati znanstvenog istraživanja arhivskog gradiva iz domaćih i međunarodnih arhiva te relevantne literature, opravdali su izradu ove disertacije, jer dosada u hrvatskoj historiografiji nije izrađen niti jedan znanstveni rad koji se posebno bavi Maksimilijanom Čičerićem. Obzirom da se radi o generalu austrougarske vojske i tajnom savjetniku cara i kralja Karla I., razmatranom za najviši položaj austrougarske vojske, načelnika Glavnog stožera, zaključno se može istaknuti kako je Čičerić tijekom Prvog svjetskog rata imao važnu ulogu, ali je ostao na margini znanstvenog interesa iz razloga navedenih u ovoj disertaciji.

Ključne riječi: Maksimilijan Čičerić, Prvi svjetski rat, austrougarska vojska, Balkansko bojište, Istočno bojište, Talijansko bojište, Brest-Litovsk, Ljubljana.

Summary

The doctoral thesis elaborates the role and military service of the Austro-Hungarian general Maximilian Csicseric of Croatian origin in the First World War. Special attention is dedicated to his pre-war service and work. This influenced his position during the First World War. For this reason, Csicseric was in a special position, both personally and professionally, within the structure of the Austro-Hungarian army, distinguishing himself from his colleagues with his work in the military service. His approach to military art was specific. In his military studies *Die Schlacht* and *Unser neues feldgeschütz*, published before the First World War, he gave an important contribution to the study of the military doctrine and the change in the conduct of war in the first half of the 20th century. During the First World War, he performed various duties in high positions, which is the central topic of this doctoral thesis. The aim of this thesis was presentation of Maximilian Csicseric's work as an individual who, in a highly structured military hierarchy of the Austro-Hungarian Monarchy, endeavoured to act for the purpose of upgrading the combat readiness of the Austro-Hungarian army. On a scientific basis, using the historical, analytical, synthetical and teleological interpretation methods, the thesis tried to explain the course of military operations Austro-Hungarian army conducted throughout the war according to the sources from the Csicseric's legacy, what were the causes and consequences of these operations and finally, what was the Csicseric's role in these operations. Research in international and domestic archives, as well as relevant bibliography, justified the writing of this thesis because there is not even one scientific paper on Csicseric in Croatian historiography written so far, leaving him on a margin of scientific interest. Considering his importance as a high ranking general, Privy councillor, and a candidate for the chief of staff, this doctoral thesis for the reasons explained herein, fills the aforementioned historiographical gap.

Key Words: Maximilian Csicseric, First World War, Austro-Hungarian army, The Balkan Front, The Eastern Front, The Italian Front, Brest-Litovsk, Ljubljana